

Latvijas kokmateriālu pārdevēju biedrības un Latvijas kokmateriālu pircēju biedrības

Vienotajai konsultatīvajai padomei

Rīgā, 2017.gada 4.septembrī

Atbilstoši Latvijas kokmateriālu pircēju un pārdevēju kopīgi izstrādātajai Stratēģijai (*Kokmateriālu pārdevēju un pircēju kopīgi pārvaldītas kokmateriālu uzskaites attīstības pamatnostādnes un VMF LATVIA vidēja termiņa stratēģija*) Latvijas kokmateriālu pircēju biedrība un Latvijas kokmateriālu pārdevēju biedrība kopīgi konceptuāli ir apņēmušas pašas veidot un uzraudzīt kokmateriālu uzskaiti tā, lai palielinātu tās atbalstu biznesam Latvijā un tirgus reģionā, vienlaicīgi mazinot citu institūciju regulējumu un kontroli. Turklāt Latvijas valsts standarts LVS 82:2003, uz ko pēc būtības balstās kokmateriālu uzskaites normatīvitate Latvijā, ir apstiprināts apstākļos, kad kokmateriālu uzmērīšanā automatizētas ierīces tika vienīgi sāktas ieviest Latvijas tirgū - biznesā un ražošanas procesos. Pašreiz 26 automatizētajās līnijās Latvijā tiek pilnībā ar individuālo metodi uzmērīts vairums industriāli izmantojamo zāģbaļķu un finierkluču. Reģionā tiek attīstītas tehnoloģijas arī grupveida uzmērīšanai izmantojot gan fotoattēlu, gan lāzerskanējuma koordināšu punktu mākoņa automatizētu apstrādi. Šādas biznesa vides izmaiņas veicina motivāciju Vienotajā konsultatīvajā padomē izsvērti un argumentēti izvērtēt vairākus jautājumus esošās normatīvitates un biznesa prakses aspektos:

1. Vai kokmateriālu uzmērīšanas pakalpojuma sniegšanai ir nepieciešama akreditācija LVS EN ISO/IEC 17025:2005, vai iespējama arī cita – efektīvāka un kokmateriālu - kvalitātes sistēmas vadības kontrole.

LVS EN ISO/IEC 17025:2005

Atbalsts biznesam	Samazina biznesa efektivitāti
¹ Akreditācija apliecina, ka akreditētajām iestādēm, kas piedāvā testēšanu, pārbaudes, kalibrēšanas pakalpojumus, ir tehniskas kompetences, un tās objektīvi nodrošina preču un pakalpojumu atbilstību noteiktiem nacionālajiem un starptautiskajiem standartiem.	Pārlietu birokrātisks darba process, visas biznesa veiktās darbības jāpierāda rakstiskā formā. Piemēram: par katru rezultāta novirzi katram kontrolsainim virs 10% jāizveido un jāisteno neatbilstības izmeklēšanas dokumentēta procedūra
Palielina uzticību pakalpojumu kvalitātei un drošībai	Nepieļauj veikt uzmērīšanu citiem cilvēkiem, pielietojot VMF LATVIA mērinstrumentus
Paver plašākas sadarbības iespējas	
Precīzi mērījumi, testēšana un kalibrēšana, kas veikta saskaņā ar pasaules labāko praksi, palīdz samazināt iespējas kļūdīties, kā arī procesus	Augstākas izmaksas, salīdzinot ar citām kvalitātes vadības sistēmām, piemēram ISO 9000 standartu kopa.
Dod iespēju izvēlēties tādus pakalpojumus, kas atbilst visā pasaulē atzītām kvalitātes un drošības prasībām	

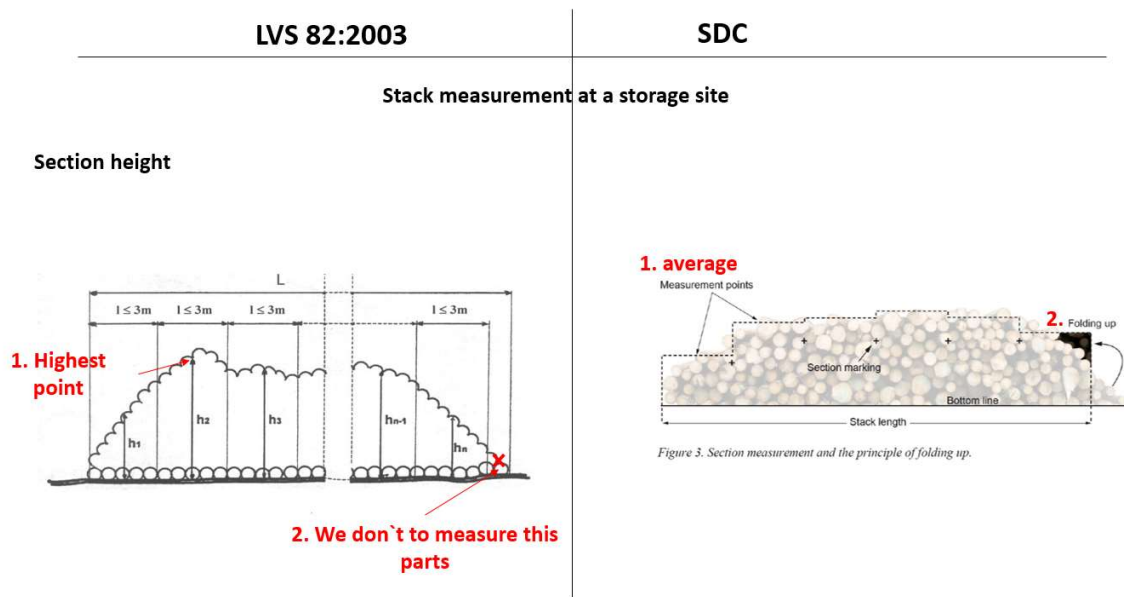
¹ Akreditācija regulatoru atbalsta instruments / EUROPEAN ACCREDITATION (2016)

2. Vai ir lietderīgi harmonizēt kokmateriālu uzmērīšanas nosacījumus (grupveida metode) ar nozīmīga kokmateriālu eksporta tirgus – Zviedrijas biznesa praksē izmantotajiem (SDC). Atšķirības ar LVS 82:2003 grupveida uzmērīšanā ir salīdzinoši nelielas. VKP darba grupa attiecībā uz individuālo uzmērīšanu savu darbu jau ir paveikusi :

2.1. Bruto tilpumam:

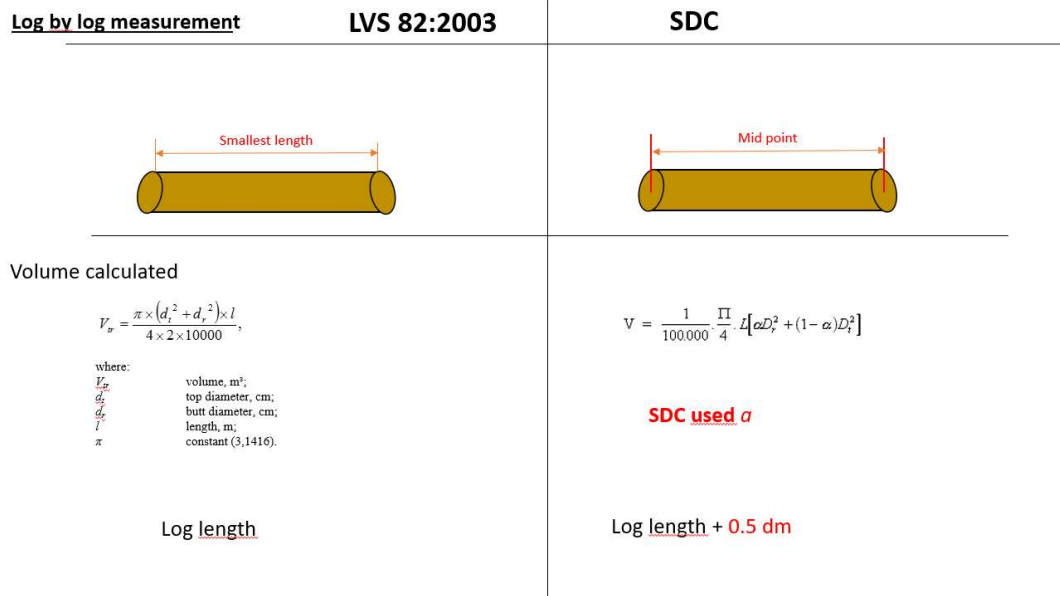
2.1.1. Kraujmērā uzmērīšana:

2.1.1.1. Uz grēdām²:

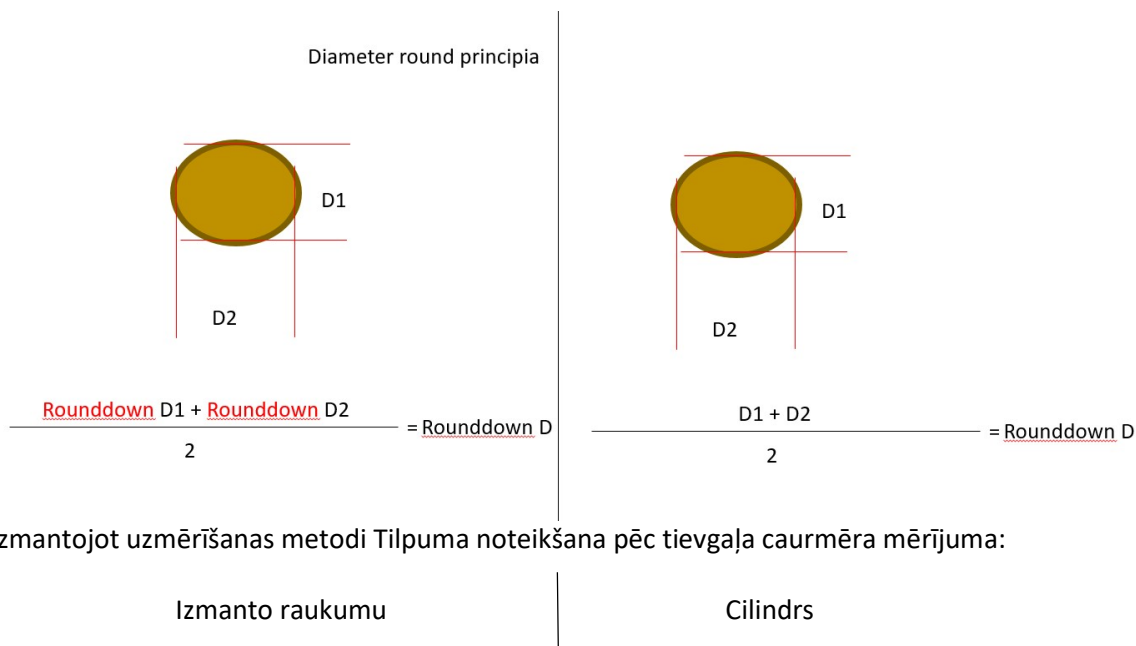
2.1.1.2. Uz autotransporta
Atšķirību nav

2.1.2. ³Individuālā uzmērīšana:

² VMF LATVIA prezentācija LVS 82:2003 un SDC atšķirība

³ VMF LATVIA prezentācija LVS 82:2003 un SDC atšķirība

3. Vai ir lietderīgi aicināt tirgus dalībniekus Latvijā likvidēt kvalitātes papīrmalkas sortimentu prasību atšķirības ar SDC.

⁴ LV	⁵ SDC
<i>Meža trupe</i>	
Ja meža trupes aizņemtais laukums no gala plaknes pārsniedz 67% vai 0.8 no gala plaknes caurmēra – <u>sortiments ir brāķis</u>	Ja meža trupes aizņemtais laukums: <ul style="list-style-type: none"> Egles sortiments: līdz 10% no gala plaknes vai 0.3 no gala plaknes caurmēra – <u>veic trupes redukciju</u> Citi sortimenti: līdz 67% no gala plaknes vai 0.8 no gala plaknes caurmēra – <u>veic trupes redukciju</u>
<i>Glabāšanas trupe</i>	
Līdz 10%	Egles sortiments: 0% Citi sortimenti: līdz 10%
<i>Likumainība</i>	
Iedomātā cilindra diametrs līdz 80 cm	Kokmateriāla likumainības diametrs nedrīkst pārsniegt kokmateriāla lielāko $\emptyset$, kam pieskatīti 30 cm, bet ne lielāks kā maksimāli pieļaujamo $\emptyset$, kam pieskatīti 10 cm.

⁴ VMF MI 02.09 Apažo kokmateriālu kvalitātes prasības

⁵ VMF MI 02.17 Zviedrijas kvalitātes prasības papīrmalkai

4. Vai, attīstot valsts standartu LVS 82:2003, ir lietderīgi atrisināt attīstību kavējošus, praksē neizmantotus (vai neizmantojamus) nosacījumus, kā dēļ arī pati akreditācija konkrētajā standarta jomā var tikt apdraudēta:

4.1. Nosaka, ka visiem mērinstrumentiem ir jābūt kalibrētiem (pietiktu, ka ir regulāri pārbaudīti un pārbaude nodrošina izsekojamību līdz starptautiskai SI mērvienībai).

4.2. Mērīšanas līdzekļu definīcijā garumam noteikts, ka jānodrošina mērījuma precizitāte vismaz 1 cm (automatizētās uzmērīšanas ierīces ražotāji nosaka, ka nodrošina +/- 2 cm). Jāizdala precizitātes prasības veicot uzmērīšanu ar rokas mērinstrumentiem un uz automātiskām uzmērīšanas ierīcēm.

4.3. Standartā skaidrāk jānosaka, ka veicot uzmērīšanu uz automātiskām uzmērīšanas ierīcēm, caurmēra pieļaujamā novirze ir +/- 1mm, uz doto brīdi, to nosaka standarta LVS 82:2003 5.2.4 punkta pēdējā rindkopa.

4.4. Automātiskās ierīces, kuras tilpumu aprēķina pēc metodes Tilpuma noteikšana, mērot ar nelieliem intervāliem, izmanto standartā noteikto tievgaļa un resgaļa formulu, kurā abus iepriekš minētos caurmērus vēlreiz saskaita, no zinātniskā viedokļa formula ir precīzāka, bet standarts LVS 82:2003 nosaka, ka jāizmanto vienkāršāka standartā noteiktā formula.

Tādēļ, atbilstoši *Stratēģijā* plānotajiem īstenošanas uzdevumiem un Vienotajā konsultatīvajā padomē akceptētajam plānam un prioritātēm ierosinu aktivizēt darbu, lai izdiskutētu un vienotos par **biznesa vajadzībās balstītiem risinājumiem grupveida uzmērīšanā** – precizitāti un tās mērķiem, kā arī sagatavotu priekšlikumu attīstības **barjeru mazināšanai kokmateriālu uzskaites normatīvajā vidē**, tai skaitā, izvērtējot kokmateriālu uzmērīšanas pakalpojuma sniedzēja akreditācijas jautājumus Latvijā un tirgus reģionā. Minēto jautājumu nesakārtošanas draudi ir nākotnē, iespējams strauja, VMF LATVIA sniegtā kokmateriālu uzmērīšanas pakalpojuma konkurētspējas pazemināšanās.

Mārtiņš Gaigals
VMF LATVIA padomes priekšsēdētāja vietnieks